

PROCEDURA REALIZACJI PROJEKTU GRANTOWEGO

Zwalczanie emisji kominowej poprzez modernizację systemów grzewczych i odnawialne źródła energii

Spis treści

1. PODSTAWOWE POJĘCIA, PRZEPISY OGÓLNE	2
2. ZAKRES OGÓLNY PROJEKTU GRANTOWEGO.....	6
3. CEL I PRZEDMIOT PROJEKTU ZGODNY Z SZOOP RPO WD 2014-2020.....	6
4. KATALOG GRANTOBIORCÓW	7
5. SPOSÓB WYBORU GRANTOBIORCÓW.....	8
6. KRYTERIA WYBORU GRANTOBIORCÓW	9
7. TRYB APLIKOWANIA O GRANTY.....	10
8. WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE	18
9. INFORMACJE O PRZEZNACZENIU GRANTÓW	18
10. INFORMACJE O TRYBIE WYPŁACANIA GRANTÓW, W TYM ZAKRES WYMAGANEJ DOKUMENTACJI OD GRANTOBIORCY ORAZ JEJ WERYFIKACJA.....	20
11. ZASADY DOTYCZĄCE PRYZNAWANIA I SPRAWOZDAWANIA POMOCY PUBLICZNEJ (POMOCY DE MINIMIS)	22
12. INFORMACJE O WYMOGACH W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA GRANTÓW	23
13. ZASADY DOTYCZĄCE ODZYSKIWANIA GRANTÓW W PRZYPADKU ICH WYKORZYSTANIA NIEZGODNIE Z CELAMI PROJEKTU GRANTOWEGO	23
14. ZASADY DOTYCZĄCE MONITOROWANIA I KONTROLI GRANTÓW	24
15. WYDATKI GRANTOBIORCY, KTÓRE BĘDĄ UZNAWANE ZA KWALIFIKOWALNE.....	28
16. WZÓR UMOWY O POWIERZENIE GRANTU ZAWIERANEJ MIĘDZY GRANTOBIORCĄ A GRANTODAWCĄ.....	29
17. ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z PRZETWARZANIEM DANYCH OSOBOWYCH	29
18. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	30

Spis załączników

Załącznik nr 1: Kryteria wyboru projektów

Załącznik nr 2: Wzór umowy o powierzenie grantu

Załącznik nr 3: Wzór publicznego ogłoszenia Grantodawcy o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego

1. PODSTAWOWE POJĘCIA, PRZEPISY OGÓLNE

Grant - środki finansowe Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, które Grantodawca na podstawie umowy powierzył Grantobiorcy na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego;

Grantodawca - beneficjent udzielający grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego przez Grantobiorców. Grantodawca nie może być jednocześnie Grantobiorcą. W przedmiotowym projekcie Grantodawcą będą:

- Gmina Bolków (dla terenu miasta i gminy Bolków)
- Gmina Krotoszyce (dla terenu gminy Krotoszyce)
- Gmina Mściwojów (dla terenu gminy Mściwojów)
- Gmina Paszowice (dla terenu Gminy Paszowice)
- Gmina Wądroże Wielkie (dla terenu Gminy Wądroże Wielkie)

planujący realizować projekt w partnerstwie;

Grantobiorca - podmiot publiczny albo prywatny, inny niż Grantodawca, wybrany w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego. Grantobiorca nie może być ponadto podmiotem powiązany z beneficjentem / Grantodawcą osobowo lub kapitałowo. Grantobiorcą nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania;

Wnioskodawca – podmiot aplikujący o Grant u Grantodawcy, który po wybraniu w drodze otwartego naboru, stanie się Grantobiorcą;

IOK – Instytucja Organizująca Konkurs - Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca, której powierzono wdrażanie Działania 3.3 RPO WD, będąca Instytucją Ogłaszającą Konkurs ;

Uproszczone Audyt Energetyczny - ocena potrzeb i metod osiągnięcia oszczędności energii i redukcji emisji w sposób opłacalny, sporządzony wg wskazanej przez Instytucję organizującą konkurs metodologii przez jednostkę posiadającą wykształcenie wyższe/podyplomowe z kierunków technicznych lub ekonomicznych;

Wysokoemisyjne źródło ciepła - źródło ciepła nie spełniające norm emisyjnych ekoprojektu¹ obowiązujących od roku 2020 lub wymagań klasy 5² , emitujące do atmosfery CO₂ oraz inne zanieczyszczenia, takie jak pyły zawieszane PM₁₀ i PM_{2,5} i inne związki toksyczne powstające w wyniku spalania paliw;

Odnawialne źródła energii - odnawiane, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów;

Budynek mieszkalny jednorodzinny - budynek wolnostojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo

¹ określonych w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

² według normy PN-EN 303-5:2012

jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku;

Budynek wielorodzinny – budynek mieszkalny wielorodzinny - budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie szeregowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym wydzielono więcej niż dwa lokale mieszkalne;

Budynek powinien pełnić wyłącznie funkcje mieszkalne, lokale użytkowe muszą być wyłączone z projektu lub z kwalifikowalności, np. odrębny lokal użytkowy, ogrzewany odrębnym źródłem ciepła;

Mieszkanie – zespół pomieszczeń mieszkalnych i pomocniczych, mający odrębne wejście, wydzielony stałymi przegrodami budowlanymi, umożliwiający stały pobyt ludzi i prowadzenie samodzielnego gospodarstwa domowego;

Pozostałe definicje, np. pomieszczenia technicznego – zgodnie z definicjami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz przepisów wykonawczych, w szczególności rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;

Mikroinstalacja OZE - instalacja odnawialnego źródła energii³ o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW, przyłączona do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120 kW;

Wysokoemisyjne źródło ciepła – źródło ciepła nie spełniające norm emisyjnych ekoprojektu⁴ obowiązujących od roku 2020 lub wymagań klasy 5⁵, emitujące do atmosfery CO₂ oraz inne zanieczyszczenia, takie jak pyły zawieszane PM 10 i PM 2,5 i inne związki toksyczne powstające w wyniku spalania paliw;

System zarządzania energią – urządzenia i systemy mające na celu zmniejszenie zużycia energii poprzez dostosowanie mocy urządzeń do chwilowego zapotrzebowania (termostaty, czujniki temperatury, pogodowe, obecności, sterowniki, automatyczne układy regulacji, aplikacje komputerowe, urządzenia pomiarowe, liczniki ciepła, chłodu, CWU, zawory podpiłowne itp.);

Lokal użytkowy – jedno pomieszczenie lub zespół pomieszczeń, wydzielone stałymi przegrodami budowlanymi, niebędące mieszkaniem, pomieszczeniem technicznym albo pomieszczeniem gospodarczym. Lokale użytkowe muszą być wyłączone z projektu lub z kwalifikowalności, np. odrębny lokal użytkowy, ogrzewany odrębnym źródłem ciepła;

Prawo do dysponowania nieruchomością na cele realizacji projektu – należy przez to rozumieć tytuł prawny wynikający z prawa własności, użytkownika wieczystego, zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienia do wykonywania robót, z uwzględnieniem zasady zachowania trwałości projektu.

Akty prawne, na podstawie których Wnioskodawca będzie przeprowadzał konkursy:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006, zwane „**rozporządzeniem EFRR**”;

³ Zgodnie z definicją ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii

⁴ określonych w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

⁵ według normy PN-EN 303-5:2012

- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, zwane **„rozporządzeniem ogólnym”**;
- 3) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, zwane **„rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE)”**;
- 4) rozporządzenie Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu z późn. zm, zwane **„rozporządzeniem 651/2014”**;
- 5) rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu do pomocy de minimis;
- 6) rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe;
- 7) rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1188 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń;
- 8) rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe;
- 9) rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 zwane **„rozporządzeniem de minimis”**;
- 10) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020;
- 11) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- 12) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 ;
- 13) Rozporządzenie Ministra infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020;

- 14) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020;
- 15) ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1460) wraz z aktami wykonawczymi, zwana **”ustawą wdrożeniową”**;
- 16) ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych wraz z aktami wykonawczymi;
- 17) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wraz z aktami wykonawczymi;
- 18) ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości wraz z aktami wykonawczymi;
- 19) ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- 20) ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 21) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 22) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 23) Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej,
- 24) Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym;
- 25) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
- 26) ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej;
- 27) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- 28) ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi;
- 29) ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe;
- 30) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją z dnia 18 grudnia 2014 r. (z późn. zm.), zwanym „ RPO WD”;
- 31) Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, zaakceptowany 15.10.2018 r. (wersja 36) przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego, zwany „SZOOP RPO WD”;
- 32) Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 - Umowa Partnerstwa, dokument przyjęty przez Komisję Europejską 23 maja 2014 r. (z późn. zm.);
- 33) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020;
- 34) wytyczne, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej;
- 35) Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2011-2020 (RSI WD), przyjęta uchwałą nr 1149/IV/11 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 sierpnia 2011 r. (z późn. zm.) wraz z załącznikiem „Ramy Strategicznie na rzecz inteligentnych specjalizacji Dolnego Śląska”, przyjętym uchwałą nr 1063/V/15 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 sierpnia 2015 r.;
- 36) Poradnik opublikowany przez Ministerstwo Rozwoju „Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami” oraz inne dokumenty dotyczące dostępności realizowanych projektów dla osób z niepełnosprawnościami znajdujące się na stronie www.power.gov.pl/dostepnosc oraz w zakładce Poznaj Fundusze Europejskie bez barier znajdującej się na stronie internetowej RPO WD (<http://rpo.dolnyslask.pl/o-projekcie/poznaj-fundusze-europejskie-bez-barier/>).
- 37) Zalecenia Instytucji Zarządzającej do realizacji projektów grantowych – Zalecenia Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014 -2020 do realizacji projektów grantowych w ramach działania 3.3 Efektywność energetyczna w

budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

2. ZAKRES OGÓLNY PROJEKTU GRANTOWEGO

Celem projektu grantowego w ramach działania 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym jest wsparcie projektów dotyczących modernizacji systemów grzewczych obejmującej wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła na podłączenie do sieci ciepłowniczej / chłodniczej lub instalację źródeł ciepła opartych o OZE (np. pomp ciepła) lub instalację kotłów spalających biomasę lub paliwa gazowe (wymianie nie podlegają użytkowane kotły gazowe i olejowe, nie dopuszcza się też wymiany użytkowanych kotłów innych niż gazowe i olejowe na kotły węglowe (niezależnie od ich klasy) i olejowe). Wymianie źródła ciepła mogą towarzyszyć uzasadnione modernizacje systemu grzewczego pozostające w związku przyczynowo - skutkowym ze zmianą źródła ciepła, np. wymiana wysokotemperaturowej instalacji ogrzewania na niskotemperaturową. Dopuszcza się również zastosowanie ogrzewania elektrycznego (kable / maty grzejne, kotły elektryczne, piece akumulacyjne itp.) pod warunkiem, że będzie ono zasilane z OZE.

Mikroinstalacja o odpowiedniej mocy może zostać zrealizowana w ramach projektu (można również wykorzystać już istniejącą instalację). Wsparcie będzie dotyczyć również systemów monitoringu i zarządzania, które są obowiązkowym elementem projektu (termostaty, czujniki temperatury, pogodowe, obecności, sterowniki, automatyczne układy regulacji, aplikacje komputerowe, gotowe systemy, urządzenia pomiarowe itp.) mające na celu zmniejszenie zużycia energii poprzez dostosowanie mocy urządzeń do chwilowego zapotrzebowania. Wymiana źródła ciepła jest elementem obowiązkowym.

Inwestycje mogą być uzupełnione poprzez instalacje OZE (np. na potrzeby pozyskiwania ciepłej wody użytkowej lub produkcji energii elektrycznej, np. fotowoltaiki). W przypadku instalacji do produkcji energii elektrycznej, np. fotowoltaicznej czy wykorzystującej siłę wiatru, dopuszcza się mikroinstalacje, których moc powinna być obliczona na zaspokojenie zapotrzebowania na energię elektryczną w budynku, w którym modernizowane jest źródło ciepła na podstawie zużycia za lata ubiegłe i uwzględniającego oszczędności uzyskane w wyniku realizacji projektu. Dopuszcza się oddawanie („akumulację”) do sieci energetycznej okresowych nadwyżek. W przypadku montażu ogrzewania elektrycznego można uwzględnić dodatkowe zapotrzebowanie podczas wyliczania mocy instalacji. Instalacje OZE są fakultatywne.

Dofinansowanie w postaci grantów przekazywane będzie dla pozytywnie zweryfikowanych wniosków, i wybranych do dofinansowania w ramach dostępnej puli środków, w formie refundacji do 85% wydatków kwalifikowalnych – max 20 000 zł / mieszkanie/dom

3. CEL I PRZEDMIOT PROJEKTU ZGODNY Z SZOOP RPO WD 2014-2020

Cel i przedmiot projektu jest zgodny ze Szczegółowym opisem osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (SZOOP RPO WD 2014-2020) w tym zakres rzeczowy i przewidywane rezultaty realizacji projektu i uwzględnia cel działania 3.3 RPO WD 2014-2020: *Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, poprzez modernizację źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych wsparte inwestycjami w OZE.*

Celem i przedmiotem projektu jest wsparcie dotyczące modernizacji systemów grzewczych obejmującej wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła na podłączenie do sieci ciepłowniczej / chłodniczej lub instalację źródeł ciepła opartych o OZE (np. pomp ciepła) lub instalację kotłów spalających biomasę lub paliwa gazowe.

Przewidywane rezultaty realizacji projektu: Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych CO₂: 1216 t

Roczny spadek emisji PM 10: 10,33 t

Roczny spadek emisji PM 2,5: 8,64 t

4. KATALOG GRANTOBIORCÓW

Grantobiorcami mogą być osoby fizyczne z obszaru objętego projektem, posiadający prawo do dysponowania nieruchomością na cele realizacji projektu w odniesieniu do nieruchomości na której/których realizowany będzie grant i dysponujący tą nieruchomością w całym okresie trwałości projektu grantowego tj. 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz Grantodawcy, będące:

- właścicielem domów jednorodzinnych
- właścicielem mieszkań w domach wielorodzinnych,
- najemcą mieszkań w domach wielorodzinnych (posiadający tytuł do lokalu mieszkalnego oraz prawo do dysponowania lokalem na cele projektu w okresie realizacji i trwałości projektu) w celu zaspokojenia własnych potrzeb zmierzających do ograniczenia wysokiej emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń.

Grantobiorcą może być także wspólnota mieszkaniowa, spółdzielnia mieszkaniowa czy TBS, zgodnie z katalogiem Beneficjentów wymienionym w SzOOP RPO WD 2014-2020.

Grantobiorcą nie może być Grantodawca (Gmina Bolków/Gmina Krotoszyce/Gmina Mściwojów/Gmina Paszowice/ Gmina Wądroże Wielkie) oraz jego jednostki organizacyjne i podległe. Grantobiorca nie może być ponadto podmiotem powiązanym z Grantodawcą osobowo lub kapitałowo.

Przez powiązania kapitałowe lub osobowe rozumie się wzajemne powiązania między beneficjentem lub osobami upoważnionymi do zaciągania zobowiązań w imieniu beneficjenta lub osobami wykonującymi w imieniu beneficjenta czynności związane z przeprowadzeniem procedury wyboru Grantobiorcy a Grantodawcą, polegające w szczególności na:

- a) uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej,
- b) posiadaniu co najmniej 10% udziałów lub akcji,
- c) pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta, pełnomocnika,
- d) pozostawaniu w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa drugiego stopnia lub powinowactwa drugiego stopnia w linii bocznej lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Wykluczenia:

Z katalogu Grantobiorców wykluczeni są Wnioskodawcy:

- a) którzy zostali wykluczeni z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, na podstawie art. 207 o finansach publicznych;

- b) na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 TFUE;
- c) karani na mocy zapisów ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zakazem dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt. 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- d) karani na podstawie art. 9 ust. 1 pkt. 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary
- e) przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa.

5. SPOSÓB WYBORU GRANTOBIORCÓW

1. Podmioty uczestniczące w projekcie (Grantobiorcy) zostaną wybrane w drodze otwartego naboru z zachowaniem zasad bezstronności i przejrzystości zastosowanych procedur w oparciu o kryteria wyboru Grantobiorców (Rozdz. 6. Kryteria wyboru Grantobiorców).

2. Nabory Grantobiorców prowadzone będą przez Urząd Miejski w Bolkowie (dla terenu miasta i gminy Bolków), Urząd Gminy Krotoszyce (dla terenu gminy Krotoszyce), Urząd Gminy Mściwojów (dla terenu gminy Mściwojów), Urząd Gminy Paszowice (dla terenu Gminy Paszowice), Urząd Gminy Wądroże Wielkie (dla terenu gminy Wądroże Wielkie). Ww. gminy realizują projekt w partnerstwie, którego liderem jest Miasto i Gmina Bolków.

3. Rekrutacja uczestników przeprowadzona będzie w oparciu o złożone Wnioski o udzielenie grantów wraz z Uproszczonymi Audytami Energetycznymi sporządzonymi zgodnie z metodologią wskazaną przez Instytucję Organizującą Konkurs (lub zamiast Uprozczonego Audytu wraz ze świadectwem efektywności energetycznej, lub audytem energetycznym) oraz pozostałymi załącznikami określonymi w rozdziale 7. Tryb Aplikowania o Granty.

4. Ogłoszenia⁶ dotyczące projektu i naboru Grantobiorców zostaną zamieszczone na stronach internetowych:

- Urzędu Miejskiego w Bolkowie
- Urzędu Gminy Krotoszyce
- Urzędu Gminy Mściwojów
- Urzędu Gminy Paszowice
- Urzędu Gminy Wądroże Wielkie

oraz w lokalnej prasie

5. Nabory dokumentów zgłoszeniowych prowadzone będą w terminie określonym Zarządzeniem:

- Burmistrza Bolkowa,
- Wójta Gminy Krotoszyce
- Wójta Gminy Mściwojów
- Wójta Gminy Paszowice
- Wójta Gminy Wądroże Wielkie

⁶ Przez ogłoszenie rozumie się publiczne ogłoszenie Grantodawcy o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego. Każda z gmin partnerskich ogłasza nabór we własnym zakresie

i będą trwały nie krócej niż 40 dni. Burmistrz/Wójt zastrzega sobie możliwość przedłużenia naboru w trybie zmiany Zarządzenia dot. ogłoszenia o naborze.

6. Komplet dokumentów zgłoszeniowych będzie składany wyłącznie w wersji papierowej (oryginalnie podpisanej) w:

- Urzędzie Miejskim w Bolkowie (dla terenu miasta i gminy Bolków)
- Urzędzie Gminy Krotoszyce (dla terenu gminy Krotoszyce)
- Urzędzie Gminy Mściwojów (dla terenu gminy Mściwojów)
- Urzędzie Gminy Paszowice (dla terenu Gminy Paszowice)
- Urzędzie Gminy Wądroże Wielkie (dla terenu Gminy Wądroże Wielkie)

w godzinach pracy Urzędu.

7. Dokumenty zgłoszeniowe złożone w inny sposób niż to przewiduje Procedura i/lub poza terminem określonym Zarządzeniem nie będą rozpatrywane.

8. Grantodawca (każdy z partnerów) zastrzega, iż może ogłosić więcej niż jeden nabór Grantobiorców, o ile pula środków przypadająca na danego partnera nie zostanie wykorzystana⁷. Grantodawca zastrzega sobie prawo do wprowadzenia innych zmian o ile będzie to wynikało z wytycznych lub zaleceń Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej/Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

9. Grantobiorcy będą mieli możliwość uczestniczenia w spotkaniu informacyjnym na temat Projektu, o którym informacja zostanie zamieszczona na stronach internetowych poszczególnych gmin biorących udział w projekcie. Będzie również udostępnione wsparcie doradcze w okresie trwania naboru.

6. KRYTERIA WYBORU GRANTOBIORCÓW

(z uwzględnieniem warunków zawartych w kryteriach wyboru projektów grantowych)

1. O grant mogą ubiegać się osoby fizyczne, w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, posiadające jednocześnie prawo do dysponowania nieruchomością na cele realizacji projektu (działką wraz z istniejącym, zamieszkałym budynkiem, dla którego planowana jest wymiana źródła ciepła w ramach projektu), położoną na obszarze gmin:
 - Bolków
 - Krotoszyce
 - Mściwojów
 - Paszowice
 - Wądroże Wielkie,
2. Dopuszczalne formy prawa dysponowania nieruchomością:
 - własność – dokumenty zgłoszeniowe podpisuje jedynie właściciel;
 - współwłasność – dokumenty zgłoszeniowe podpisują wszyscy współwłaściciele. Sytuacja ta dotyczy również małżeństw nieposiadających udokumentowanej rozdzielności majątkowej;
 - inne udokumentowane prawo do dysponowania nieruchomością – pod warunkiem, że obejmuje co najmniej okres trwałości projektu (tj. 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz Grantodawcy) dokumenty zgłoszeniowe podpisują wszystkie osoby wskazane w dokumencie, jako posiadające na jego podstawie prawo do dysponowania nieruchomością;

⁷ Również jeśli pula dla danego partnera zostanie zwiększona

3. Kryteria wyboru przedstawione zostały w Kryteriach Oceny Projektu Grantowego, które stanowią Załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.
4. Dofinansowanie może być udzielone na przedsięwzięcia, które nie zostały rozpoczęte przed dniem złożenia wniosku o udzielenie grantu.

7. TRYB APLIKOWANIA O GRANTY

1. Informacje o konkursie – Przedmiotem konkursu jest udzielenie dofinansowania w formie grantu, na wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła, w ramach projektu dofinansowanego z działania 3.3.1 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – konkurs horyzontalny OSI, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.
2. Konkurs jest postępowaniem służącym wybraniu projektów do dofinansowania, które:
 - spełniły kryteria wyboru projektów (kryteria dostępowe)
 - uzyskały kolejno największą liczbę punktów (w oparciu o kryteria rankingujące)
3. Wybór projektów do dofinansowania następuje w trybie konkursowym. Konkurs nie został podzielony na rundy.
4. Oceny spełnienia kryteriów przez projekty uczestniczące w konkursie, w zakresie kryteriów dostępowych i rankingujących, dokonuje Komisja Oceny Projektów, w oparciu o Kryteria Wyboru Projektów, stanowiące Załącznik nr 1 do Procedury realizacji projektu grantowego.
5. Procedury związane z wyborem projektów do dofinansowania obejmują okres ogłoszenia naboru do jego rozliczenia.
6. Grantodawca⁸ przeprowadza konkurs na podstawie określonego przez siebie Regulaminu.
7. Konkurs składa się z następujących etapów:
 - 7.1. NABÓR WNIOSKÓW O UDZIELENIE GRANTU, czyli składanie wniosków o udzielenie grantu w wyznaczonym przez Grantodawcę terminie.

W ramach etapu publikowane jest Ogłoszenie Grantodawcy o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego, z określeniem formy, terminu oraz miejsca składania wniosków o udzielenie grantu przez Wnioskodawców.

Wnioskodawca składa do Grantodawcy wniosek o udzielenie grantu⁹ wg wzoru udostępnionego przez Grantodawcę. Do wniosku o udzielenie grantu, każdy Wnioskodawca dołącza co najmniej:

- a) Uproszczony Audyt Energetyczny, sporządzony zgodnie z metodologią wskazaną przez Instytucję Organizującą Konkurs (lub świadectwo efektywności energetycznej, lub audyt energetyczny), wykonany na własny koszt
- b) kopie wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis (lub oświadczenie o wielkości pomocy de minimis), jaką otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzednich lat podatkowych, lub - jeżeli nie otrzymał w w/w okresie pomocy de minimis - oświadczenie o nieotrzymaniu pomocy de minimis w tym okresie;

⁸ Każda z gmin partnerskich przeprowadza odrębny konkurs

⁹ W przypadku ubiegania się o pomoc publiczną/de minimis, Wniosek o udzielenie grantu pełni funkcję wniosku o udzielenie pomocy publicznej/de minimis

c) formularz informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis/pomoc inną niż de minimis - Jeżeli w przedmiotowej nieruchomości prowadzona jest działalność gospodarcza

d) oświadczenia co najmniej w zakresie:

- prawa do dysponowania nieruchomością, w której zlokalizowane jest zadanie na cele realizacji projektu oraz w okresie trwałości projektu
- nie prowadzenia/prowadzenia działalności gospodarczej w nieruchomości objętej projektem i nie udostępniania/udostępniania powierzchni tej nieruchomości innym podmiotom w celu prowadzenia działalności gospodarczej
- o zużywaniu wytworzonej energii na potrzeby własne
- o nieprzekraczaniu rozmiaru (zdolności wytwórczej instalacji) realnego zapotrzebowania na energię (i wynika to z przeprowadzonej oceny zapotrzebowania na energię na podstawie zużycia z lat ubiegłych) - z uwzględnieniem sytuacji, gdy potrzeby te ulegną zwiększeniu ze względu na planowe wykorzystanie energii elektrycznej z OZE na potrzeby grzewcze.
- prawnej możliwości odzyskania/braku możliwości odzyskania podatku VAT – dotyczy tych Grantobiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą, na którą ma wpływ udzielone wsparcie;
- minimalnego poziomu efektywności energetycznej i norm emisji zanieczyszczeń nowego źródła ciepła, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Nowe źródło ciepła będzie wyposażone w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nie będzie posiadać rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie;
- poniesienia wydatków w sposób oszczędny, tzn. niezawyżony w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych i spełniający wymogi uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
- braku wystąpienia podwójnego dofinansowania wydatków;
- świadomości, iż wymiana źródła ciepła może wiązać się ze wzrostem kosztów ogrzewania, na co Grantobiorca wyraża zgodę;
- dopełnienia przy realizacji zadania wszelkich wymagań formalnych wynikających z obowiązujących przepisów prawa (m.in. zgodności z przepisami Prawa budowlanego i Polskimi Normami obowiązującymi w tym zakresie);
- o braku powiązania Grantobiorcy z Grantodawcą osobowo lub kapitałowo;
- braku wykluczenia z możliwości ubiegania się o dofinansowanie;
- o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń

7.2. ETAP OCENY PROJEKTU - jest przeprowadzany w terminie do 60 dni kalendarzowych (licząc od dnia następnego od daty zakończenia naboru). Jest to etap obligatoryjny odbywający się w ramach Komisji Oceny Projektów (KOP), który obejmuje ocenę spełniania Kryteriów Wyboru Projektów. Do oceny projektów każdej z Gmin organizującej konkurs, powoływany jest osobny KOP. W skład KOP wchodzi pracownicy Gmin uczestniczących w projekcie, którzy mają wiedzę/ umiejętności/ doświadczenie w dziedzinie związanej z projektem, którzy nie podlegają wyłączeniu z udziału w ocenie, zgodnie z Art.

24. Kodeksu postępowania administracyjnego¹⁰ oraz którzy podpiszą deklarację poufności i bezstronności¹¹.

Przewodniczącym KOP jest kierownik urzędu gminy organizującej konkurs (lub osoba przez niego upoważniona), który będąc przewodniczącym sprawuje nadzór nad komisją oceny projektów w zakresie zgodności konkursu z przepisami i regulaminem konkursu.

Ocena spełnienia każdego z kryteriów dokonywana jest z zachowaniem zasady „dwóch par oczu”, przez co najmniej dwóch pracowników wchodzących w skład KOP.

W razie stwierdzenia oczywistej omyłki we wniosku o udzielenie grantu osoba oceniająca poprawia tę omyłkę z urzędu, informując o tym wnioskodawcę, lub wzywa pisemnie do poprawienia oczywistej omyłki wraz z wezwaniem do poprawy błędów we wniosku/dokonania uzupełnień wniosku.

Oczywista omyłka

Oczywista omyłka powinna być możliwa do poprawienia bez odwoływania się do innych dokumentów. Oczywiste omyłki to wszelkie omyłki rachunkowe, pisarskie lub inne omyłki, co do których nie ma wątpliwości, że wynikają z niezamierzonej niedokładności, błędu lub przeoczenia. Oczywista omyłka musi być widoczna dla każdego bez przeprowadzenia jakiegokolwiek dogłębnej analizy, a jej poprawienie nie wywołuje zmiany merytorycznej treści przedstawionej dokumentacji aplikacyjnej.

Przykładem oczywistych omyłek są:

- literówki, przekręcenie, opuszczenie wyrazu, błąd logiczny, pisarski, niewłaściwe użycie wyrazu;
- błędy rachunkowe (oczywiste do zidentyfikowania, np.: niewłaściwe zaokrąglenie kwot, błędnie umieszczony przecinek, omyłkowe przestawienie kolejności cyfr);
- dane niepełne, które występują, jako pełne w innych miejscach we wniosku o udzielenie grantu i załącznikach;
- jednoznaczna do zidentyfikowania niespójność danych we wniosku i załącznikach;
- błędy w nazwach własnych;
- błędna numeracja stron w załącznikach;
- dołączenie załącznika nie dotyczącego projektu/Wnioskodawcy.

W przypadku stwierdzenia błędów we wniosku/konieczności uzupełnień wniosku (w zakresie kryteriów co do których istnieje możliwość dokonania jednorazowej korekty) następuje wezwanie do poprawy/uzupełnienia. Termin określony w wezwaniu do uzupełnienia wniosku wynosi 7 dni i liczy się od dnia doręczenia wezwania do uzupełnienia wniosku. W odniesieniu do wezwania przekazanego na piśmie do doręczenia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. Wezwanie przekazywane jest również informacyjnie e-mailem, jeżeli Grantobiorca go posiada i podaje we wniosku o udzielenie grantu.

¹⁰ Art. 24. § 1. Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

- 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki;
- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia;
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3;
- 5) w której brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji;
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne;
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej

¹¹ Osoby oceniające składają oświadczenie, w którym deklarują że mają wiedzę/ umiejętności/ doświadczenie w dziedzinie związanej z projektem, oraz że nie podlegają wyłączeniu zgodnie z Art. 24. Kodeksu postępowania administracyjnego, wraz z deklaracją poufności i bezstronności.

W uzasadnionych przypadkach (np. okoliczności niezależne od Wnioskodawcy) na wniosek Wnioskodawcy istnieje możliwość jednokrotnego wydłużenia wskazanego terminu na uzupełnienie/poprawę wniosku, jednak termin ten łącznie nie może przekroczyć 21 dni.

W trakcie oceny uczestnik KOP może również wystąpić do Wnioskodawcy o wyjaśnienia w sprawie projektu, które są niezbędne do przeprowadzenia oceny kryteriów wyboru projektu. W przypadku zwrócenia się o wyjaśnienia lub poprawę wniosku, termin oceny zostaje wstrzymany do czasu uzyskania wyjaśnień/poprawionej wersji wniosku. Grantodawca w trakcie uzupełniania lub poprawiania projektu zapewnia równe traktowanie wnioskodawców.

W przypadku niespełnienia któregokolwiek z kryteriów dostępowych po dokonaniu jego poprawy przez wnioskodawcę - projekt jest negatywnie oceniany.

Projekty, które spełniły wszystkie kryteria dostępne są oceniane w zakresie Kryteriów rankingujących.

Na wniosek przewodniczącego KOP termin zakończenia oceny wniosków może zostać wydłużony. Decyzję w powyższej kwestii zamieszcza się w formie komunikatu we wszystkich miejscach, gdzie opublikowano ogłoszenie.

W ciągu 14 dni roboczych od dnia zakończenia oceny ostatniego projektu w danym naborze sporządzany jest Protokół z prac Komisji Oceny Projektów, zawierający informacje o przebiegu i wynikach oceny, w tym Lista projektów zawierająca przyznane oceny oraz Lista projektów, które spełniły kryteria wyboru projektów i uzyskały kolejno największą liczbę punktów (lista rankingowa), z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania. Protokół oraz odpowiednie Listy zatwierdzone są przez Przewodniczącego KOP.

Informacja o wyniku oceny poszczególnych wniosków jest upubliczniana w formie list, które Gmina organizująca konkurs zamieszcza na swojej stronie internetowej, nie później niż 14 dni roboczych od dnia rozstrzygnięcia konkursu. Publikowane są następujące listy:

- lista projektów odrzuconych – projektów, które nie spełniły kryteriów dostępowych,
- lista projektów rezerwowych – projektów, które spełniły kryteria dostępne, ale ze względu na zbyt małą liczbę punktów nie zostały wybrane do dofinansowania
- lista projektów wybranych do dofinansowania¹².

Grantodawca przekazuje niezwłocznie wybranym do dofinansowania Wnioskodawcom pisemną informację o wyborze projektu.

Na liście rankingowej projekty uszeregowane są według liczby uzyskanych punktów, od największej. Dla projektów, które uzyskały taką samą ilość punktów decydować będzie wielkość redukcji emisji CO₂ (wyższe miejsce na liście otrzymają projekty o większej redukcji emisji). Każdy partner projektu, w ramach swojego konkursu, tworzy własne listy:

- Miasto i gmina Bolków (dla wniosków dot. nieruchomości z terenu miasta i gminy Bolków),
- Gmina Krotoszyce (dla wniosków dot. nieruchomości z terenu gminy Krotoszyce),

¹² Lista projektów wybranych do dofinansowania obejmuje projekty w ramach założonej puli środków, co może spowodować sytuację, że ostatniemu na liście projektowi zostaną przydzielone środki w kwocie mniejszej niż wnioskowane, z możliwością późniejszego zwiększenia dofinansowania w miarę pojawienia się dodatkowych środków. Grantobiorca ma możliwość odstąpienia od podpisania umowy o powierzenie grantu z obniżoną kwotą, wówczas w jego miejsce umieszczany jest kolejny projekt z listy rezerwowej. Grantobiorca może zamiast umieszczania na liście projektów wybranych do dofinansowania projektu z obniżoną kwotą dofinansowania, przekazać środki partnerowi lub przeznaczyć je na kolejny nabór.

- Gmina Mściwojów (dla wniosków dot. nieruchomości z terenu gminy Mściwojów),
- Gmina Paszowice (dla wniosków dot. nieruchomości z terenu gminy gminy Paszowice),
- Gmina Wądroże Wielkie (dla wniosków dot. nieruchomości z terenu gminy Wądroże Wielkie)

Każdy partner projektu posiada do rozdysponowania określoną pulę środków¹³, w ramach której dokonuje wyboru Grantobiorców, wg kolejności na listach rankingowych danej gminy, tworząc listę Grantobiorców wybranych do przyznania dofinansowania oraz listę projektów rezerwowych (jeśli pozytywnie ocenionych projektów będzie więcej niż środków w puli)

Partner	Szacowana liczba wymian pieców [szt.]	Szacowany koszt pojedynczej wymiany [zł]	Szacowana Wysokość pojedynczego grantu (85% kosztu pojedynczej wymiany) [zł]	Szacowana Kwota na granty [liczba wymian x szacowana wysokość pojedynczego grantu] [zł]
Bolków	70	23 529,41	20 000,00	1 400 000
Krotoszyce	50	23 529,41	20 000,00	1 000 000
Mściwojów	50	23 529,41	20 000,00	1 000 000
Paszowice	50	23 529,41	20 000,00	1 000 000
Wądroże Wielkie	50	23 529,41	20 000,00	1 000 000

W sytuacji, kiedy któryś z partnerów projektu nie będzie w stanie wykorzystać przypisanej mu puli środków, może być ona rozdzielona na pozostałych partnerów/partnera.

Każdy Partner projektu podpisuje we własnym zakresie umowy o powierzenie grantu z Grantobiorcami z list wybranych do dofinansowania, właściwych terytorialnie. W sytuacji, gdy Grantobiorca będący na liście wybranych do przyznania grantu wycofa się lub pomimo udokumentowanego dwukrotnego wezwania¹⁴ nie dostarczy dokumentów do podpisania umowy o powierzenie grantu/nie stawi się do podpisania umowy o powierzenie grantu, Grantodawca ma prawo wykreślić go z listy wybranych do przyznania grantu. Zwolnienie miejsca na liście wybranych do przyznania grantu, powoduje uzupełnienie listy o kolejnego Grantobiorcę z listy projektów rezerwowych. Jeżeli następny w kolejności Grantobiorca z listy rezerwowej wnioskował o kwotę wyższą niż pozostała do rozdysponowania pula, ma on możliwość podpisania umowy o powierzenie grantu na kwotę mniejszą z możliwością jej zwiększenia, w miarę pojawienia się dodatkowych środków. Jeżeli Grantobiorca ten nie zdecyduje się na podpisanie umowy na mniejszą kwotę, wówczas lista wybranych do przyznania grantów uzupełniana jest o następnego w kolejności Grantobiorcę z listy rezerwowej.

W sytuacji gdy liczba projektów z listy rezerwowej nie wyczerpuje pozostałej do rozdysponowania puli, Grantodawca ma możliwość ogłoszenia kolejnego konkursu.

W przypadku wyboru projektu do dofinansowania, wniosek o udzielenie grantu projektu staje się załącznikiem do umowy o powierzenie grantu i stanowi jej integralną część.

¹³Grantodawca zastrzega sobie prawo do innego podziału środków pomiędzy partnerami, o ile będzie wynikało to z zaleceń IOK lub zmniejszenia kwoty dofinansowania przez IOK ze względu np. na brak dostępnych środków, a także w sytuacji niewykorzystania środków przez któregoś z partnerów.

¹⁴ W przypadku wezwania przekazanego na piśmie do doręczenia wezwania stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego

Wnioski o przyznanie grantu, które nie zostały wybrane do dofinansowania nie podlegają zwrotowi i są przechowywane w siedzibie Grantodawcy.

Kierowane do Wnioskodawcy pisma dotyczące informacji o wyborze projektu do dofinansowania, doręczane są zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego (KPA) o doręczaniu.

Ponadto:

- a) Na wniosek zainteresowanego udzielana jest informacja o postępowaniu, jakie toczy się w odniesieniu do jego projektu, jednakże zwraca się uwagę, iż na podstawie art. 37 ust. 6 i ust.7 ustawy wdrożeniowej: dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie podlegają udostępnieniu przez właściwą instytucję w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej,
- b) Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez Grantodawcę w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu rozstrzygnięcia konkursu albo zamieszczenia informacji, o której mowa w art. 48 ust. 6 ustawy wdrożeniowej, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.
- c) Do postępowania w zakresie ubiegania się o dofinansowanie oraz udzielania dofinansowania nie stosuje się ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu, sposobu obliczania terminów, doręczenia pisemnej informacji do Wnioskodawcy/od Wnioskodawcy (w szczególności o zakończeniu oceny jego projektu i jej wyniku, wpływu wniosku o udzielenie grantu, wpływu poprawek), doręczeń.
- d) W przypadku papierowej formy komunikacji korespondencję należy dostarczyć osobiście, za pośrednictwem kuriera lub za pośrednictwem polskiego operatora wyznaczonego, w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe. Zgodnie z art. 57 § 5 KPA, termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe. W takim wypadku decyduje data stempla pocztowego. Decyzją Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej z dnia 30 czerwca 2015 r., wydaną na podstawie art. 71 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe, dokonany został wybór operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych na lata 2016-2025, którym została Poczta Polska SA.
- e) Oświadczenia oraz dane zawarte we wniosku o udzielenie grantu projektu są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Wniosek o udzielenie grantu zawiera klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń”. Klauzula ta zastępuje pouczenie Grantodawcy o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.
- f) Wycofanie wniosku: Wniosek o udzielenie grantu może zostać wycofany na każdym etapie oceny na pisemną prośbę Wnioskodawcy. Wycofany wniosek nie bierze udziału w dalszej ocenie, o czym Wnioskodawca jest niezwłocznie informowany.

8. Podpisanie umowy o udzielenie grantu

Warunkiem podpisania umowy o powierzenie grantu jest:

- złożenie oryginałów oświadczeń, podpisanych przez Grantobiorcę w zakresie:
 - braku podwójnego dofinansowania zakresu inwestycji, której dotyczył będzie grant
 - braku wykluczenia z możliwości ubiegania się o dofinansowanie;
 - posiadania środków finansowych na pokrycie kosztów inwestycji;
 - poniesienia wydatków w sposób oszczędny, tzn. niezawyżony w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych i spełniający wymogi uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
 - prawnej możliwości odzyskania podatku VAT/braku odzyskania podatku VAT – dotyczy tych Grantobiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą na którą ma wpływ udzielone wsparcie;
 - braku zmian w zakresie wielkości otrzymanej pomocy/nieotrzymania pomocy de minimis,
 - nie prowadzenia/prowadzenia działalności gospodarczej w nieruchomości objętej projektem i nie udostępniania/udostępniania powierzchni tej nieruchomości innym podmiotom w celu prowadzenia działalności gospodarczej;
 - prawa do lokalu/nieruchomości, w której zlokalizowany jest projekt na cele realizacji projektu;
 - utrzymania trwałości przedsięwzięcia;
 - użytkowania wyłącznie dofinansowanego źródła ciepła jako podstawowego w budynku jednorodzinny/ mieszkaniu;
 - braku nieuprawnionych modyfikacji kotła umożliwiających spalanie odpadów lub paliw nie dopuszczonych w konkursie jak węgiel czy olej opałowy;
 - minimalnego poziomu efektywności energetycznej i norm emisji zanieczyszczeń nowego źródła ciepła, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Nowe źródło ciepła będzie wyposażone w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nie będzie posiadać rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie;
 - dopełnienia przy realizacji zadania wszelkich wymagań formalnych wynikających z obowiązujących przepisów prawa (m.in. zgodności z przepisami Prawa budowlanego i Polskimi Normami obowiązującymi w tym zakresie)
 - braku powiązania Grantobiorcy z Grantodawcą osobowo lub kapitałowo;
 - akceptacji klauzuli informacyjnej dot. danych osobowych;
 - świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

- weryfikacja przez Grantodawcę poziomu otrzymanej przez Grantobiorcę pomocy de minimis - jeśli dotyczy (sprawdzenie w okresie ostatnich 3 lat limitu 200.000 EUR w oparciu o dane dostępne w systemie SUDOP). Stwierdzenie przekroczenia dopuszczalnej kwoty pomocy de minimis będzie skutkowało zmniejszeniem dofinansowania lub odrzuceniem projektu.
- złożenie informacji niezbędnych do wypełnienia formularza umowy o udzielenie grantu
- dostarczenie warunków przyłączenia do sieci gazowej – w przypadku montażu kotła gazowego¹⁵.

Wnioskodawca wzywany jest pisemnie do przedłożenia dokumentów niezbędnych do podpisania umowy o udzielenie grantu. Termin określony w wezwaniu wynosi 14 dni i liczy się od dnia doręczenia wezwania do przedłożenia dokumentów. W odniesieniu do wezwania przekazanego na piśmie do

¹⁵ Nie dotyczy jeśli kocioł gazowy nie będzie zasilany gazem z sieci

doręczenia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. Wezwanie przekazywane jest również informacyjnie e-mailem i/lub telefonicznie.

Jeżeli Wnioskodawca nie dostarczy dokumentów niezbędnych do podpisania umowy w terminie 30 dni od doręczenia pierwszego wezwania do przedłożenia dokumentów, Grantobiorca ma prawo wykreślić go z listy wybranych do przyznania grantu. Zwolnienie miejsca na liście wybranych do przyznania grantu, powoduje uzupełnienie listy o kolejnego Grantobiorcę z listy rezerwowej. W sytuacji gdy liczba projektów z listy rezerwowej nie wyczerpuje pozostałej do rozdysponowania puli, Grantodawca ma możliwość ogłoszenia kolejnego konkursu.

Grantodawca zastrzega, że umowa może nie zostać zawarta pomimo prawidłowego złożenia niezbędnych dokumentów przez Wnioskodawcę, z przyczyn niezależnych od Grantodawcy, jak np. decyzji Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej mającej wpływ na proces zawierania umów o powierzenie grantów.

9. Realizacja zadania grantowego po podpisaniu umowy o powierzenie Grantu

Po wybraniu Grantobiorcy do otrzymania Grantu, oraz spełnieniu warunków koniecznych do podpisania umowy, Grantobiorca podpisuje z Grantodawcą Umowę o powierzenie Grantu (wzór stanowi załącznik nr 2).

Grantobiorca dokonuje badania rynku, poprzez zgromadzenie min. 3 ofert uzyskanych od potencjalnych wykonawców/ wydruków ze stron internetowych, w celu pozyskania porównania i wyboru najkorzystniejszej oferty rynkowej. Dopuszczalny jest wybór wykonawcy przed podpisaniem Umowy o powierzenie grantu, pod warunkiem jednak, że wybór wykonawcy zostanie przeprowadzony z zachowaniem ww. zasad, a także umowa z wykonawcą oraz płatność za wykonanie zadania nastąpią po podpisaniu Umowy o powierzeniu grantu

Grantobiorca zawiera umowę z wykonawcą i realizuje zadanie.

10. Rozliczenie grantu

Po podpisaniu Umowy o powierzenie grantu oraz po wykonaniu zadania Grantobiorca przedkłada Grantodawcy komplet dokumentów potwierdzających wykonanie zadania, opisanych szczegółowo w rozdziale 10. wraz z wypełnionym wnioskiem o wypłatę wsparcia oraz niezbędnymi załącznikami.

Grantodawca przed wypłatą grantu dokonuje wizji lokalnej w miejscu realizacji projektu¹⁶, w czasie której będzie weryfikowane m.in. spełnienie obowiązku:

- wykonania likwidacji dotychczasowego źródła ciepła
- użytkowania wyłącznie dofinansowanego źródła ciepła jako podstawowego w budynku / mieszkaniu
- braku nieuprawnionych modyfikacji kotła umożliwiających spalanie odpadów lub paliw nie dopuszczonych w konkursie jak węgiel czy olej opałowy (np. dorobiony dodatkowy ruszt).

¹⁶ Grantodawca może dokonywać przedmiotowej kontroli poprzez wyłonioną do tego celu firmę/osobę np. inspektora technicznego.

Pozytywny wynik wizji lokalnej, oraz pozytywna weryfikacja przedłożonych do rozliczenia dokumentów, jest warunkiem niezbędnym do wypłaty grantu.

8. WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

Wydatki niekwalifikowalne obejmują:

1. Wydatki na oświetlenie energooszczędne i wymianę innych urządzeń stanowiących wyposażenie budynku (np. windy, pompy) na energooszczędne.
2. Wydatki na roboty budowlane nie związane bezpośrednio z poprawą efektywności energetycznej (np. nie wynikające z audytu, dot. remontu sanitariatów, zmiana układu pomieszczeń, wyposażenie pomieszczeń w meble, remont / modernizacja klatki schodowej, remont/modernizacja instalacji w zakresie nie związanym bezpośrednio z poprawą efektywności energetycznej, zagospodarowanie terenu, itp.). Wyjątek stanowią wydatki na prace niezbędne do poprawy efektywności ale bezpośrednio z nią nie związane, bez których nie da się skutecznie zrealizować prac bezpośrednio związanych z poprawą efektywności, np. osuszenie ścian, naprawa i uzupełnienie ubytków przegrody przed zamocowaniem izolacji itp. Zasada ta nie dotyczy również usprawnień na rzecz osób niepełnosprawnych, związanych z realizacją koncepcji uniwersalnego projektowania, o której mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.
3. Wydatki na audyty sporządzone (zaktualizowane) wcześniej niż data publikacji Ogłoszenia Grantodawcy o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego.
4. Wydatki na kotły nie spełniające wymogów określonych w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.
5. Wydatki na kotły węglowe i olejowe, bez względu na to, jakie normy spełniają oraz na likwidację kotłów gazowych i olejowych.
6. Pozostałe wydatki nie spełniające wymogów Regulaminu konkursu i Ogłoszenia.

9. INFORMACJE O PRZEZNACZENIU GRANTÓW

1. Środki finansowe powierzonego Grantu przeznaczone są na realizację zadań przez Grantobiorców zmierzających do osiągnięcia celów Projektu grantowego.
2. Do oceny kwalifikowalności wydatków w ramach Grantu mają zastosowanie Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020

Granty można otrzymać na:

- modernizację systemów grzewczych obejmującą wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła¹⁷: na podłączenie do sieci ciepłowniczej / chłodniczej lub instalację źródeł ciepła opartych o OZE (np. pomp ciepła) lub instalację kotłów spalających biomasę, lub ewentualnie paliwa gazowe (wymianie nie

¹⁷ Wysokoemisyjne źródło ciepła – źródło ciepła nie spełniające norm emisyjnych ekoprojektu obowiązujących od roku 2020 lub wymagań klasy 5, emitujące do atmosfery CO₂ oraz inne zanieczyszczenia, takie jak pyły zawieszone PM₁₀ i PM_{2,5} i inne związki toksyczne powstające w wyniku spalania paliw

podlegają użytkowane kotły gazowe i olejowe, nie dopuszcza się też wymiany użytkowanych kotłów innych niż gazowe i olejowe na kotły węglowe (niezależnie od ich klasy) i olejowe). Wymianie źródła ciepła mogą towarzyszyć uzasadnione modernizacje systemu grzewczego pozostające w związku przyczynowo - skutkowym ze zmianą źródła ciepła, np. wymiana wysokotemperaturowej instalacji ogrzewania na niskotemperaturową. Dopuszcza się również zastosowanie ogrzewania elektrycznego (kable / maty grzejne, kotły elektryczne, piece akumulacyjne itp.), pod warunkiem, że będzie ono zasilane z OZE. Mikroinstalacja¹⁸ o odpowiedniej mocy może zostać zrealizowana w ramach projektu (można również wykorzystać już istniejącą instalację). Wsparcie dotyczy również systemów monitoringu i zarządzania energią (termostaty, czujniki temperatury, pogodowe, obecności, sterowniki, automatyczne układy regulacji, aplikacje komputerowe, gotowe systemy, urządzenia pomiarowe itp.) mające na celu zmniejszenie zużycia energii poprzez dostosowanie mocy urządzeń do chwilowego zapotrzebowania. Wymiana źródła ciepła jest elementem obowiązkowym.

Inwestycje mogą być uzupełnione poprzez instalacje OZE (np. na potrzeby pozyskiwania ciepłej wody użytkowej lub produkcji energii elektrycznej, np. fotowoltaiki). W przypadku instalacji do produkcji energii elektrycznej, np. fotowoltaicznej czy wykorzystującej siłę wiatru, dopuszcza się mikroinstalacje, których moc powinna być obliczona na zaspokojenie zapotrzebowania na energię elektryczną w budynku, w którym modernizowane jest źródło ciepła na podstawie średniorocznego zużycia za lata ubiegłe i uwzględniającego oszczędności uzyskane w wyniku realizacji projektu. Dopuszcza się oddawanie („akumulację”) do sieci energetycznej okresowych nadwyżek. W przypadku montażu ogrzewania elektrycznego można uwzględnić dodatkowe zapotrzebowanie podczas wyliczania mocy instalacji. Instalacje OZE są fakultatywne.

Warunkiem wstępnym realizacji inwestycji będzie przeprowadzenie właściwej oceny potrzeb i metod osiągnięcia oszczędności energii i redukcji emisji w sposób opłacalny, w oparciu o aktualny audyt energetyczny lub audyt uproszczony sporządzony wg wskazanej przez IOK metodologii.

Wspomniane inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie (co wynika z audytu i analizy opcji we wniosku o dofinansowanie) lub jest technicznie niemożliwe.

Inwestycje w ramach działania mają długotrwały charakter i dlatego powinny być zgodne z właściwymi przepisami unijnymi. Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

Wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalnego paliwa) oraz redukcją emisji pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5} co powinno wynikać z dokumentacji projektu a redukcja emisji musi dotyczyć każdego źródła ciepła w projekcie.

Wsparcie jest uwarunkowane uprzednim wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynkach, w których wykorzystywana jest energia ze wspieranych urządzeń. Wyjątek stanowią budynki, które osiągnęły minimalny poziom efektywności energetycznej wyrażony współczynnikiem zapotrzebowania budynku na energię pierwotną na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania CWU (EP), wskazanym w kryteriach wyboru projektów. W przypadku budynków historycznych (ujętych w rejestrze / wykazie zabytków lub

¹⁸ w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii

gminnej ewidencji zabytków), współczynnik EP może zostać przekroczony, o ile zostały przeprowadzone minimalne inwestycje w efektywność energetyczną, takie jak wymiana okien o lepszej charakterystyce energetycznej, izolacja dachu / stropu i wentylacja z odzyskiem (rekuperacją) ciepła (co najmniej jeden element). Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska.

10. INFORMACJE O TRYBIE WYPŁACANIA GRANTÓW, W TYM ZAKRES WYMAGANEJ DOKUMENTACJI OD GRANTOBIORCY ORAZ JEJ WERYFIKACJA

1. Po podpisaniu Umowy o powierzenie grantu oraz po wykonaniu zadania Grantobiorca przedkłada Grantodawcy komplet dokumentów potwierdzających wykonanie zadania, w tym:

1.1. Wypełniony wniosek o wypłatę wsparcia wraz z oświadczeniami Grantobiorcy co najmniej w zakresie:

- poniesienia wydatków w sposób oszczędny, tzn. niezawyżony w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych i spełniający wymogi uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- braku wystąpienia podwójnego dofinansowania wydatków,
- prawa do dysponowania nieruchomością na cele realizacji projektu, w której zlokalizowane jest zadanie
- użytkowania wyłącznie dofinansowanego źródła ciepła jako podstawowego w budynku jednorodzinnym/ mieszkaniu;
- braku nieuprawnionych modyfikacji kotła umożliwiających spalanie odpadów lub paliw nie dopuszczonych w konkursie jak węgiel czy olej opałowy (np. dorobiony dodatkowy ruszt);
- minimalnego poziomu efektywności energetycznej i norm emisji zanieczyszczeń nowego źródła ciepła, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Nowe źródło ciepła jest wyposażone w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nie posiada rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie.
- dopełnienia przy realizacji zadania wszelkich wymagań formalnych wynikających z obowiązujących przepisów prawa (m.in. zgodność z przepisami Prawa budowlanego i Polskimi Normami obowiązującymi w tym zakresie)
- prawnej możliwości odzyskania podatku VAT/braku odzyskania podatku VAT – dotyczy tych Grantobiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą na którą ma wpływ udzielone wsparcie
- o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

1.2. Protokół likwidacji pieca / kotła węglowego, podpisany przez podmiot przyjmujący kocioł/piec węglowy do likwidacji¹⁹

1.3. Dowody księgowo – potwierdzające wykonanie Usługi (faktura, rachunek) na rzecz Grantobiorcy²⁰

1.4. Dowód zapłaty dowodu księgowego (potwierdzenie przelewu, wyciąg bankowy, KP)

¹⁹ W razie braku protokołu likwidacji pieca/kotła potwierdzenie wykonania obowiązku likwidacji dotychczasowego źródła ciepła może mieć również formę dokumentu z wizji lokalnej (nie dopuszcza się oświadczeń Grantobiorcy)

²⁰ Przedkładane faktury powinny obejmować zbiorcze rozliczenie np. zakupu pieca wraz z montażem, przedłożenie kilku faktur za poszczególne części pieca jest nieprawidłowe.

Dowód zapłaty nie jest wymagany w przypadku, gdy na dowodzie księgowym widnieje adnotacja świadcząca o tym, że zapłata została uiszczona gotówką (wskazanie gotówki, jako sposobu zapłaty nie jest jednoznaczne z uregulowaniem należności z faktury. Na fakturze musi się znaleźć określenie typu „Zapłacono” wraz z określeniem wartości lub „do zapłaty 0,00 zł”. Dopuszcza się także umieszczenie przez sprzedawcę w momencie uiszczenia zapłaty pieczętki „Zapłacono gotówką”).

1.5. Protokół poświadczający odbiór robót / usług / montażu / podłączenia nowych źródeł ciepła / CWU zaakceptowane przez Grantobiorcę

1.6. Protokół poświadczający odbiór robót / usług oraz wystawiony przez certyfikowanego instalatora OZE protokół montażu / podłączenia zakupionych urządzeń do produkcji energii elektrycznej (jeśli dotyczy)

1.7. Umowa zawarta pomiędzy Grantobiorcą a Wykonawcą wraz z ewentualnymi aneksami.

1.8. Dokumenty w zakresie wyboru Wykonawcy/Wykonawców.

1.9. Umowa na podłączenie do sieci wraz z aneksami (jeśli dotyczy)

2. W przypadku braków w złożonych dokumentach lub błędów w dokumencie Grantobiorca będzie wezwany do skorygowania/uzupełnienia dokumentacji.

3. Grantodawca przed przekazaniem środków Grantobiorcy, zweryfikuje przedłożone przez Grantobiorcę dokumenty pod kątem sprawdzenia czy produkty i usługi, które zostaną objęte wsparciem zostały dostarczone Grantobiorcy, czy wydatki deklarowane przez Grantobiorcę zostały poniesione oraz, czy spełniają one wymogi stawiane przez obowiązujące przepisy prawa, wymagania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 i warunki wsparcia.

4. W ramach sprawdzenia elementów wymienionych w pkt. 3, Grantodawca przed wypłatą grantu dokonuje wizji lokalnej w miejscu realizacji projektu.

5. Grantodawca zapewnia, że przed przekazaniem grantu na pierwszej stronie oryginału dowodu księgowego Grantobiorcy naniesie (w widocznym miejscu) adnotację świadcząca o otrzymaniu przez Grantobiorcę dofinansowania.

6. Nie dopuszcza się przekazywania Grantobiorcy środków pochodzących z otrzymanych przez Grantodawcę płatności zaliczkowych, przed potwierdzeniem przez Grantodawcę, że Grantobiorca poniósł w sposób prawidłowy wydatki, do których był zobligowany.

7. Granty przekazywane są Grantobiorcom wyłącznie w formie refundacji.

8. Grantodawca będzie przekazywał środki finansowe na rachunek bankowy wskazany przez Grantobiorcę w umowie o powierzenie grantu niezwłocznie po pomyślnej weryfikacji wniosku o wypłatę wsparcia i wizji lokalnej oraz w miarę dostępności środków przekazywanych w ramach umowy o dofinansowanie projektów grantowych zawartej pomiędzy Grantodawcą a IOK.

9. Nie ma możliwości zmiany przeznaczenia Grantu określonego w umowie o powierzenie Grantu.

10. Grantodawca nie pobiera opłat (prowizji) od Grantobiorców za udzielenie grantów.

11. Grantodawca zobowiązuje się do prowadzenia w sposób przejrzysty wyodrębnionego kodu księgowego lub wyodrębnionej ewidencji dotyczącej realizacji projektu (zgodnie z obowiązującymi go zasadami rachunkowości), umożliwiających identyfikację poszczególnych operacji księgowych i gospodarczych przeprowadzonych dla wszystkich wydatków w ramach Projektu grantowego.

12. Grantodawca zapewnia, że wszelkie przepływy pomiędzy DIP, Grantodawcą i Grantobiorcą dokonywane będą za pośrednictwem wyodrębnionego dla projektu rachunku bankowego, który został wskazany w umowie o dofinansowanie.

13. W ramach monitoringu udzielonego grantu Grantobiorca zobowiązany jest do pomiaru efektu ekologicznego osiągniętego dzięki realizacji Projektu, poprzez sporządzenie Audytu uproszczonego po

roku od daty zakończenia realizacji projektu (najpóźniej do 30.09.2022r.) oraz dostarczenia dokumentu Grantodawcy²¹. Audyt musi zawierać wyliczenie roczne emisji CO₂ oraz PM₁₀ i PM_{2,5} ilości zużytej energii elektrycznej do ogrzewania, ilość zużytej energii cieplnej oraz porównanie ww. wartości z wartościami wskazanymi w audycie uproszczonym wykonanym przed realizacją modernizacji.

11. ZASADY DOTYCZĄCE PRYZNAWANIA I SPRAWOZDAWANIA POMOCY PUBLICZNEJ (POMOCY DE MINIMIS)

1. Dofinansowanie grantów objętych pomocą publiczną może być przyznawane przez Grantodawcę na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, do 85% wydatków kwalifikowalnych.

Znaczenie ma określony limit całkowitej pomocy de minimis przyznany jednemu Grantobiorcy, który nie może przekroczyć 200 000 EUR w okresie trzech lat podatkowych.

Wymiana źródeł ciepła dotyczy wyłącznie domów jednorodzinnych i mieszkań, lokale użytkowe muszą być wyłączone z projektu lub kwalifikowalności

Możliwe jest również udzielanie pomocy publicznej na podstawie:

- art. 37 GBER tj. pomocy inwestycyjnej na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020;
- art. 41 GBER tj. pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020.

Pomoc publiczna wystąpi w przypadku wymiany źródeł ciepła w pomieszczeniach wykorzystywanych na działalność gospodarczą / wynajmowanych w celu prowadzenia działalności gospodarczej / u podmiotów będących przedsiębiorcami oraz w przypadku montażu instalacji do wytwarzania energii elektrycznej z OZE wykorzystywanej na cele prowadzonej działalności gospodarczej. Montaż mikroinstalacji OZE w domu jednorodzinnym / budynku wielorodzinnym w którym nie jest prowadzona działalność gospodarcza / którego właściciel / najemca nie jest przedsiębiorcą nie stanowi pomocy publicznej jeśli spełnione zostaną wszystkie poniższe warunki:

- Grantobiorca nie prowadzi działalności gospodarczej i nie udostępnia powierzchni innym podmiotom w celu prowadzenia działalności gospodarczej /oświadczenie Grantobiorcy/,
- wytworzona energia jest zużywana na potrzeby własne /oświadczenie Grantobiorcy/,
- rozmiar (zdolność wytwórcza instalacji) nie przekracza realnego zapotrzebowania na energię i wynika to z przeprowadzonej oceny zapotrzebowania na energię na podstawie zużycia z lat

²¹ Dopuszcza się dostarczenie kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem

ubiegłych – z uwzględnieniem sytuacji, gdy potrzeby te ulegną zwiększeniu ze względu na planowe wykorzystanie energii elektrycznej z OZE na potrzeby grzewcze – co wymaga weryfikacji przez Grantodawcę,

2. Grantodawca zawierając umowę o udzielenie grantu, zobowiązany jest jednocześnie do wystawienia każdemu Grantobiorcy (jeżeli dotyczy) zaświadczenia o otrzymanej pomocy de minimis, określającego m.in. dzień i wartość udzielonej pomocy de minimis. Zaświadczenia o pomocy de minimis wydaje się z urzędu w dniu udzielenia wsparcia.
3. Grantodawca udzielający pomocy de minimis ma obowiązek poinformowania o jej udzieleniu Instytucję Zarządzającą. Warunek ten będzie spełniany poprzez złożenie najpóźniej na etapie ostatniego wniosku o płatność, stosownych oświadczeń przez Grantodawcę.
4. Grantodawca udzielający pomocy zgodnie z ustawą z 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59 poz. 404, z późn. zm.) jest zobowiązany do przedstawiania Prezesowi UOKiK sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej lub informacji o jej nieudzieleniu w danym okresie sprawozdawczym.
5. Grantodawca będzie przechowywać przez okres 10 lat (liczonych od dnia udzielenia pomocy) wszelką dokumentację związaną z procedurą udzielenia pomocy de minimis.

12. INFORMACJE O WYMOGACH W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA GRANTÓW

1. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy o powierzenie grantu odbędzie się poprzez:
 - 1.1. Wprowadzenie w umowie o powierzenie grantu zapisów dotyczących zobowiązania do zwrotu grantu w przypadku wykorzystania go niezgodnie z celami projektu i zapisami umowy o powierzenie grantu. Wprowadzona zostanie informacja o terminie zwrotu grantu – 14 dni kalendarzowych od daty otrzymania wezwania do zwrotu grantu oraz o rachunku bankowym, na który zwrot zostanie dokonany.

W przypadku niedokonania zwrotu Grantu w wyznaczonym terminie na konto Grantodawcy, zostanie wniesiona sprawa do sądu rejonowego właściwego dla Grantodawcy.
 - 1.2. Wprowadzenie w umowie o powierzenie grantu zapisów dotyczących obowiązku poddania się monitoringowi i kontroli grantów wg zasad opisanych w Rozdziale 8. niniejszej procedury.
 - 1.3. Grantodawca zastrzega sobie prawo do rozwiązania umowy o powierzenie grantu bez wypowiedzenia w przypadku uzyskania informacji o tym, że Grantobiorca jest podmiotem wykluczonym z możliwości otrzymania o dofinansowanie.

13. ZASADY DOTYCZĄCE ODZYSKIWANIA GRANTÓW W PRZYPADKU ICH WYKORZYSTANIA NIEZGODNIE Z CELAMI PROJEKTU GRANTOWEGO

1. Zabezpieczenie grantów stanowią zapisy umowy o powierzenie grantu dotyczące zobowiązania Grantobiorcy do zwrotu środków w przypadku niewywiązywania się z realizacji umowy. Nie wywiązywanie się Grantobiorcy z realizacji umowy (a w szczególności wykorzystanie środków niezgodnie z celami projektu), stanowi podstawę do rozwiązania w trybie natychmiastowym.
2. W przypadku uznania za konieczny - zwrot grantu lub jego części nastąpi na pisemne wezwanie Grantodawcy w terminie 14 dni kalendarzowych na wskazany przez niego rachunek bankowy.
3. Umowa o powierzenie grantu będzie zawierała zobowiązanie do zwrotu grantu o następującej treści:

„Grantobiorca zobowiązuje się do zwrotu grantu w przypadku niewywiązywania się z realizacji niniejszej umowy, w szczególności wykorzystania środków niezgodnie z celami Projektu oraz niezachowania okresu trwałości. Niewywiązywanie się Grantobiorcy z realizacji umowy, stanowi podstawę do jej rozwiązania w trybie natychmiastowym. W przypadku rozwiązania umowy Grantodawca, w formie pisemnej, wzywa Grantobiorcę do zwrotu należności. Grantobiorca w terminie 14 dni kalendarzowych od daty doręczenia mu wezwania, zobowiązany jest do zwrotu grantu na rachunek bankowy Grantodawcy, wskazany w wezwaniu”.

14. ZASADY DOTYCZĄCE MONITOROWANIA I KONTROLI GRANTÓW

1. Grantodawca będzie prowadził monitoring i kontrolę powierzonych grantów.
2. W umowie o powierzenie grantu znajdują się zapisy dotyczące obowiązku poddania się przez Grantobiorcę czynnościom kontrolnym wykonywanym na potrzeby projektu przez Grantodawcę oraz inne instytucje do tego uprawnione. Grantobiorcy będą zobowiązani do zapewnienia pełnego i niezakłóconego dostępu do rzeczy, materiałów, urządzeń, sprzętów, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany będzie grant lub zgromadzona będzie dokumentacja dotycząca realizowanego grantu, związanych z realizacją umowy o powierzenie grantu.
3. Planowane są następujące metody monitorowania i kontroli realizacji projektu:
 - kontakty z Grantobiorcą poprzez e-mail, telefon;
 - minimum jedna bezpośrednia wizyta w miejscu realizacji projektu w fazie realizacji (przed wypłatą grantu)

W przypadku bezpośrednich wizyt Grantobiorca zostanie poinformowany telefonicznie lub poprzez e-mail przez Grantodawcę z wyprzedzeniem minimum 2 dni o terminie monitoringu bądź kontroli. Termin kontroli zostanie wyznaczony nie później niż 30 dni od złożenia wniosku o wypłatę wsparcia. Efektem wizyty będzie pisemny raport podsumowujący czynności kontrolne zawierający co najmniej: informację kiedy kontrola się odbyła, kto ją przeprowadził i jaki był jej wynik. Kontrole weryfikować będą spełnienie warunków regulaminu konkursu, ponadto w czasie bezpośredniej wizyty w miejscu realizacji projektu będzie weryfikowane m.in. spełnienie obowiązku:

- wykonania likwidacji dotychczasowego źródła ciepła
- użytkowania wyłącznie dofinansowanego źródła ciepła jako podstawowego w budynku / mieszkaniu
- braku nieuprawnionych modyfikacji kotła umożliwiających spalanie odpadów lub paliw nie dopuszczonych w konkursie jak węgiel czy olej opałowy (np. dorobiony dodatkowy ruszt).
- kontrola złożonych przez Grantobiorcę dokumentów dotyczących rozliczenia grantu (kontrola dokumentów nastąpi w Urzędzie Gminy Grantobiorcy), w tym zweryfikowanie co najmniej następujących dokumentów:
 - Wypełniony wniosek o wypłatę wsparcia wraz z oświadczeniami Grantobiorcy,
 - Protokół likwidacji pieca / kotła węglowego, podpisany przez podmiot przyjmujący kocioł/piec węglowy do likwidacji²²

²² W razie braku protokołu likwidacji pieca/kotła potwierdzenie wykonania obowiązku likwidacji dotychczasowego źródła ciepła może mieć również formę dokumentu z wizji lokalnej (nie dopuszcza się oświadczeń Grantobiorcy)

- Dowody księgowo – potwierdzające wykonanie Usługi (faktura, rachunek) na rzecz Grantobiorcy
- Dowód zapłaty dowodu księgowego (potwierdzenie przelewu, wyciąg bankowy, KP) ²³
- Protokół poświadczający odbiór robót / usług / montażu / podłączenia nowych źródeł ciepła / CWU zaakceptowane przez Grantobiorcę
- Protokół poświadczający odbiór robót / usług oraz wystawiony przez certyfikowanego instalatora OZE protokół montażu / podłączenia zakupionych urządzeń do produkcji energii elektrycznej (jeśli dotyczy)
- Umowa zawarta pomiędzy Grantobiorcą a Wykonawcą wraz z ewentualnymi aneksami.
- Dokumenty w zakresie wyboru Wykonawcy/Wykonawców.
- Umowa na podłączenie do sieci wraz z aneksami (jeśli dotyczy)

- niezapowiedziane wizyty monitorujące, w przypadku domniemania wykorzystania grantu niezgodnie z przeznaczeniem;
- wizyty monitorujące innych Instytucji niż Grantodawca, jak np. podmioty uprawnione do kontroli funduszy UE (IZ RPO WD/IP/UKS/KE), na każdym etapie realizacji projektu (w tym trwałości projektu)
- monitoring w postaci corocznie gromadzonych ankiet monitoringowych

4. Działania kontrolne w postaci kontroli w miejscu realizacji projektu zostaną przeprowadzone w odniesieniu do każdego Grantobiorcy przed wypłatą grantu. Kontroli w zakresie dokumentacji wniosków o wypłatę wsparcia oraz w zakresie corocznych ankiet monitoringowych, również będą podlegać wszyscy Grantobiorcy.

5. W ramach procedury przewiduje się również:

- przed realizacją projektu – dokonanie wizji lokalnej przez audytora, potwierdzającej istnienie wysokoemisyjnego źródła ciepła, sporządzenie uproszczonego audytu
- w okresie trwałości projektu - weryfikacja na podstawie aktualizowanych corocznie ankiet kontrolnych dot. utrzymania trwałości projektu, zgodnie z umową o powierzenie grantu. Kontrola w okresie trwałości odnosić się będzie również do sprawdzenia kwestii prowadzenia działalności gospodarczej z miejscu dofinansowanej infrastruktury, o ile pomoc udzielona Grantobiorcy nie była udzielona w trybie pomocy publicznej/de minimis. Weryfikacja tego aspektu nastąpi w oparciu o ankiety dot. utrzymania trwałości projektu oraz porównania informacji z gminną bazą dot. podatku od nieruchomości, gdzie widoczne są nieruchomości, w których zgłoszono prowadzenie działalności gospodarczej.

Ponadto kontrole zapewnią weryfikację spełnienia warunków regulaminu konkursu, poprzez sprawdzenie następujących elementów projektu, zarówno w fazie realizacji projektu jak i w fazie trwałości:

- W zakresie kryterium **Oceny występowania pomocy publicznej /pomocy de minimis:** kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium,

²³ Dowód zapłaty nie jest wymagany w przypadku, gdy na dowodzie księgowym widnieje adnotacja świadcząca o tym, że zapłata została uiszczona gotówką (wskazanie gotówki, jako sposobu zapłaty nie jest jednoznaczne z uregulowaniem należności z faktury. Na fakturze musi się znaleźć określenie typu „Zapłacono” wraz z określeniem wartości lub „do zapłaty 0,00 zł”. Dopuszcza się także umieszczenie przez sprzedawcę w momencie uiszczenia zapłaty pieczętki „Zapłacono gotówką”).

weryfikacja będzie niezbędnym elementem oceny wniosku o udzielenie grantu oraz dokumentów przed podpisaniem umowy o udzielenie grantu. Kontrola odnosić się będzie również do sprawdzenia kwestii prowadzenia działalności gospodarczej z miejscu dofinansowanej infrastruktury, o ile pomoc udzielona Grantobiorcy nie była udzielona w trybie pomocy publicznej/de minimis. Weryfikacja tego aspektu nastąpi również w oparciu o ankiety dot. utrzymania trwałości projektu oraz porównania informacji z gminną bazą dot. podatku od nieruchomości, gdzie widoczne są nieruchomości, w których zgłoszono prowadzenie działalności gospodarczej.

- W zakresie kryterium **Maksymalny limit dofinansowania**: kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium, czy nie został przekroczony wyrażony procentowo i kwotowo poziom dofinansowania projektu oraz kwota limitu dla podmiotu otrzymującego pomoc de minimis: weryfikacja wnioskowanego poziomu dofinansowania we wniosku o wypłatę wsparcia.
- W zakresie kryterium **Limit kwotowy na źródło ciepła** kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium, weryfikacja czy w ramach projektu wartość grantu na dom jednorodzinny / mieszkanie nie przekracza kwoty 20 000 zł, niezależnie od liczby źródeł ciepła podlegających modernizacji (lub iloczynu tej kwoty i liczby mieszkań, jeśli Grantobiorcą będzie podmiot inny niż osoba fizyczna, np. wspólnota czy spółdzielnia mieszkaniowa). Weryfikacja nastąpi na podstawie wykazanych danych we wniosku o wypłatę wsparcia oraz w czasie kontroli na miejscu.
- W zakresie kryterium **Maksymalne progi wskaźnika energii pierwotnej EP H + W**, kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium. Weryfikacja na podstawie świadectw charakterystyki energetycznej / audytów energetycznych / uproszczonych audytów energetycznych sporządzonych zgodnie z metodologią wskazaną przez Instytucję Organizującą Konkurs.
- W zakresie kryterium **Zgodność z RPO** kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium. W czasie kontroli na miejscu zweryfikowane zostanie czy:
 - 1) projekt realizowany jest w domach jednorodzinnych i/lub wielorodzinnych budynkach mieszkalnych;
 - 2) w każdym budynku / mieszkaniu wymianie podlega dotychczasowe wysokoemisyjne źródło ciepła;
 - 3) wymiana każdego wysokoemisyjnego źródła ciepła w projekcie prowadzi do redukcji emisji CO₂ (co najmniej o 30% w przypadku zamiany paliwa)
– nie dotyczy sieci ciepłowniczej (weryfikacja na podstawie uproszczonego audytu/ świadectw charakterystyki energetycznej / audytów energetycznych);
 - 4) wymiana każdego wysokoemisyjnego źródła ciepła w projekcie prowadzi do redukcji emisji pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5}– nie dotyczy sieci ciepłowniczej (weryfikacja na podstawie uproszczonego audytu);
 - 5) w każdym budynku / mieszkaniach istnieje lub przewidziano instalację systemu zarządzania energią;
 - 6) czy moc instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE obliczona została tak aby zaspokajać wyłącznie potrzeby budynku / mieszkania, w którym wymianie podlega źródło ciepła (weryfikacja na podstawie uproszczonego audytu/ świadectw charakterystyki energetycznej / audytów energetycznych)

- W zakresie kryterium **Zgodność z uproszczonym audytem** kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium. Weryfikacja na postawie uproszczonego audytu/ świadectw charakterystyki energetycznej / audytów energetycznych, kontroli na miejscu oraz efektu ekologicznego osiągniętego dzięki realizacji Projektu.
- W zakresie kryterium **Wymiana źródła ciepła** kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium. Weryfikacja na etapie składania wniosku o udzielenie grantu na podstawie oświadczenia o zapewnieniu spełnienia wymogu kryterium w czasie realizacji projektu oraz w czasie kontroli na miejscu, która zweryfikuje czy wymiana wysokoemisyjnego źródła ciepła spełnia warunki, zadeklarowane we wniosku o wypłatę wsparcia. Weryfikacji w okresie trwałości służyć będzie analiza ankiet monitoringowych.
- W zakresie kryterium **Preferowany system grzewczy** kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium. Weryfikacja w czasie kontroli na miejscu czy zgodnie z informacjami podanymi we wniosku udzielenie grantu, dotychczasowe główne źródła ciepła są zastąpione źródłami ciepła wykorzystującymi OZE/ czy też OZE wykorzystane jest tylko uzupełniająco.
- W zakresie kryterium **Emisja pyłów** kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium. Weryfikacji podlegać będzie czy inwestycja przyczynia się do poprawy jakości powietrza poprzez redukcję emisji pyłów PM 10 i/lub PM 2,5 oraz czy redukcja odbywa się na obszarach szczególnie dotkniętych emisją pyłów (weryfikacja na podstawie uproszczonego audytu/świadectw charakterystyki energetycznej/audytów energetycznych/kontroli na miejscu/Oceny jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego)
- W zakresie kryterium **Wpływ projektu na osiągnięcie wartości docelowej wskaźników RPO i SzOOP** kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian skutkujących brakiem możliwości osiągnięcia albo utrzymania deklarowanej wartości wskaźników. Weryfikacja w czasie kontroli na miejscu, na podstawie wartości we wniosku o wypłatę wsparcia oraz efektu ekologicznego osiągniętego dzięki realizacji Projektu – uproszczonego audytu powykonawczego.
- W zakresie kryterium **Miejsce realizacji projektu** kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium, weryfikacja w trakcie kontroli na miejscu/ankiecie kontrolnej czy miejsce realizacji projektu jest zgodne z podanym w umowie o udzielenie grantu.
- W zakresie kryterium **Zasięg projektu** kontroli podlegać będzie czy Grantodawca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium, weryfikacja ilości gmin na terenie których realizowane są projekty.
- W zakresie kryterium **Elementy termomodernizacyjne** kontroli podlegać będzie czy Grantobiorca nie wprowadził zmian sprzecznych z niniejszym kryterium. Weryfikacja w miejscu realizacji projektu, czy w budynku / mieszkaniu przeprowadzono minimalne inwestycje na rzecz efektywności energetycznej, zgodnie z deklaracją złożoną we wniosku o udzielenie grantu.

7. Z kontroli sporządzony zostanie pisemny raport podsumowujący czynności kontrolne zawierający co najmniej: informację kiedy kontrola się odbyła, kto ją przeprowadził i jaki był jej wynik.

8. Grantobiorca ma obowiązek przechowywania dokumentacji związanej z realizacją projektu przez okres trwałości projektu.

15. WYDATKI GRANTOBIORCY, KTÓRE BĘDĄ UZNAWANE ZA KWALIFIKOWALNE

Kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych w ramach RPO WO 2014-2020 określają przepisy unijne oraz krajowe, w tym w szczególności:

- Rozporządzenie ogólne²⁴
- Ustawa wdrożeniowa²⁵
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014- 2020
- załącznik nr 7 do SZOOP
- zasady dot. pomocy publicznej
- Zalecenia Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 do realizacji projektów grantowych w ramach działania 3.3

Katalog wydatków kwalifikowalnych (tj. wydatków ponoszonych przez Grantobiorcę) niezbędnych do celów realizacji projektu grantowego, obejmuje:

- wydatki związane z wymianą wysokoemisyjnego źródła ciepła czyli demontażem dotychczasowego pieca / kotła, montażem nowego kotła / pieca / źródła ciepła opartego o OZE / ogrzewania elektrycznego / podłączenia do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, budową lub modernizacją instalacji centralnego ogrzewania, budową / modernizacją systemu pozyskiwania Ciepłej Wody Użytkowej, modernizacją kotłowni, instalacją systemu zarządzania energią (urządzenia, oprogramowanie);
- wydatki dot. instalacji OZE na cele nie związane z ogrzewaniem, np. na cele pozyskiwania CWU albo mikroinstalacji²⁶ do produkcji prądu, np. fotowoltaicznej albo wiatrowej (ale tylko o mocy zainstalowanej odpowiadającej zapotrzebowaniu budynku określone na podstawie zużycia prądu w latach ubiegłych, chyba że mikroinstalacja posłuży zaspokojeniu zwiększonych potrzeb wynikających z zastosowania ogrzewania elektrycznego);
- wydatki związane z ułatwieniem dostępu do obsługi urządzeń przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące w domach jednorodzinnych lub mieszkaniach, w których dokonywana jest modernizacja źródła ciepła – w kwocie nie przekraczającej połowy wartości grantu
- wydatki związane ze sporządzeniem audytu energetycznego / uproszczonego audytu energetycznego wg metodologii udostępnionej przez IOK sporządzonego (zaktualizowanego) nie wcześniej niż przed datą publikacji Ogłoszenia Grantodawcy o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego.

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 – ze zmianami;

²⁵ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 z późn. zm.)

²⁶ zgodnie z definicją ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii

Należy mieć na uwadze konieczność odpowiedniego udokumentowania poniesionych wydatków w ramach projektu (audytów, umów z wykonawcą, faktur, protokołu odbioru, innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej) w okresie kwalifikowalności z uwzględnieniem okresu realizacji projektu grantowego, poświadczającego m.in. iż zostały one dokonane w sposób oszczędny, tzn. niezawyżony w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych i spełniający wymogi uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

W celu potwierdzenia spełnienia ww. zasad Grantobiorca dokonuje badania rynku, poprzez zgromadzenie min. 3 ofert uzyskanych od potencjalnych wykonawców/ wydruków ze stron internetowych, w celu pozyskania porównania i wyboru najkorzystniejszej oferty rynkowej.

16. WZÓR UMOWY O POWIERZENIE GRANTU ZAWIERANEJ MIĘDZY GRANTOBIORCĄ A GRANTODAWCĄ

Wzór umowy o powierzenie Grantu stanowi Załącznik nr 2

17. ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z PRZETWARZANIEM DANYCH OSOBOWYCH²⁷

Każdy z partnerów projektu, w ogłoszeniu o naborze załączy Klauzulę informacyjną o przetwarzaniu danych osobowych, np. wg poniższego wzoru.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO), informujemy:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest z siedzibą w,, kod pocztowy, adres e-mail:, telefon:, reprezentowana przez
2. Sposoby kontaktu z Inspektorem Ochrony Danych w Gminie, to adres korespondencyjny:,, adres e-mail:
3. Przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych będzie się odbywać na podstawie art. 6 ust. 1 lit b) i lit. e) unijnego rozporządzenia RODO w celu realizacji złożonego wniosku.
4. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres wskazany w przepisach o archiwizacji;
5. Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do treści swoich danych osobowych, do ich sprostowania, ograniczenia ich przetwarzania, do przenoszenia danych oraz wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania;
6. Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, jeśli Pani/Pana zdaniem, przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana – narusza przepisy unijnego rozporządzenia RODO;
7. Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest wymogiem zawarcia umowy;
8. Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane innym odbiorcom lub kategoriom odbiorców danych osobowych, w uzasadnionych przypadkach i na podstawie odpowiednich przepisów prawa, umów powierzenia lub stosownych upoważnień;
9. Pani/Pana dane osobowe nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą profilowane.

²⁷ Do dostosowania przez każdego partnera indywidualnie

18. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Procedura realizacji Projektu grantowego stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie projektu i wymaga weryfikacji i zatwierdzenia przez Instytucję Organizującą Konkurs (IOK) – Dolnośląską Instytucję Pośredniczącą (DIP).
2. Dopuszcza się wprowadzenie zmian do niniejszej Procedury realizacji Projektu grantowego, w przypadku konieczności wprowadzenia zmian wynikających z uwag DIP. Jeśli DIP wskaże konieczność zmian zapisów, korekcie mogą zostać poddane następujące dokumenty: Procedura realizacji Projektu grantowego, Załączniki do Procedury
3. Dopuszcza się wprowadzenie pozostałych zmian do niniejszej Procedury realizacji Projektu grantowego, o ile nie są sprzeczne z kryteriami wyboru projektu, regulaminem konkursu, SzOOP i pozostałymi dokumentami programowymi oraz umową o dofinansowanie projektu grantowego.